

Toruń, dnia 10 stycznia 2023 r.

Dr Anna M. Kola
Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia
WFiNS UMK

Raport dotyczący oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych w roku akademickim 2021/2022

1. Wprowadzenie

Raport bazuje na wynikach ankiet studenckich dotyczących oceny zajęć dydaktycznych realizowanych na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych UMK w roku akademickim 2021/2022. Zbieranie danych ankietowych rozpoczęło się 24 stycznia 2022 roku, tuż po zakończeniu zajęć dydaktycznych w pierwszym semestrze zajęć, a od 3 czerwca 2022 – dla zajęć rozpoczynających się semestrze letnim, i trwało do 15 października 2022 roku.

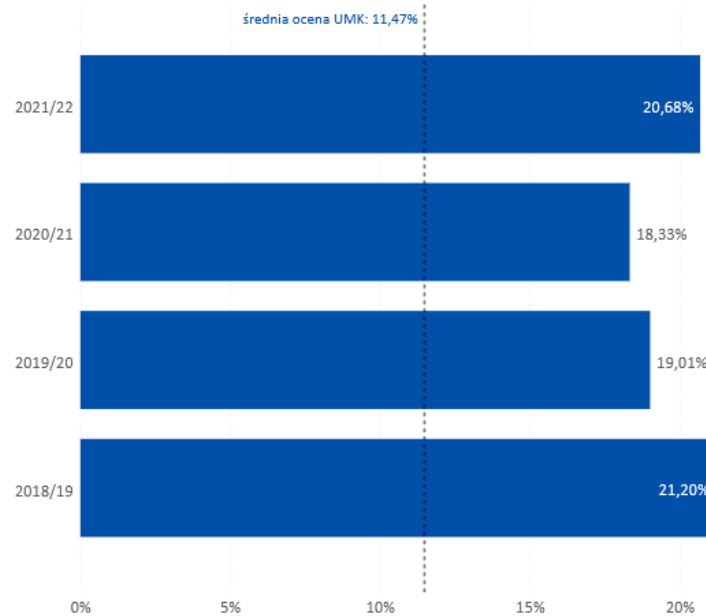
Zebrane dane zostały opracowane przez analityka Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia UMK oraz przedstawione w formie statystycznego raportu Wydziałowemu Koordynatorowi ds. Jakości Kształcenia WFiNS w portalu Futuro. Do 2020 roku dane prezentowane były w programie Tableau, następnie zmieniono portal na Futuro, dzięki czemu możliwe jest odniesienie aktualnych danych do lat poprzednich. W raporcie zestawiono bowiem dane z czterech lat – od roku akademickiego 2018/2019 do 2021/2022. Portal Futuro przedstawia je w sposób zagregowany, ułatwiając porównanie kolejnych roczników. Dane dotyczą nie tylko poszczególnych osób, ale także oceniane są zajęcia realizowane w ramach poszczególnych Katedr i innych jednostek funkcjonujących w ramach Instytutów Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych. Ponadto w systemie znalazły się pozostałe jednostki Uczelni, tj. Biblioteka Uniwersytecka, Akademickie Centrum Kultury i Sztuki OdNowa czy Szkoły Doktorskie.

2. Wyniki ankiet – ogólna charakterystyka

Z uwagi na zmianę sposobu analizy danych zwrotność ankiet na Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych znacząco przekroczyła średnią dla całego Uniwersytetu, która w tym roku wyniosła **11,33%** (w ubiegłym roku było to 10,97%, a w roku 2019/2020 - 18,20%).

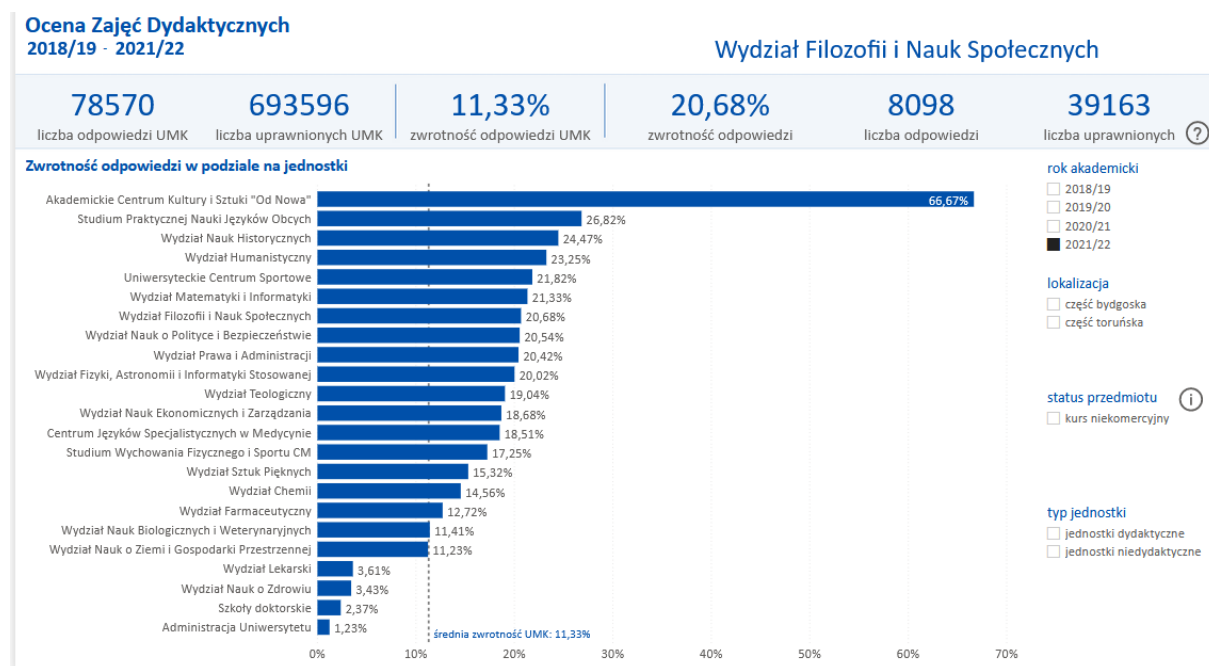
Zwrotność ankiet dla WFiNS osiągnęła wartość poziom **20,68%**, co stanowi wskaźnik o 2,35% wyższy niż w badaniu 2020/2021 - 18,33% (w roku 2019/2020 było to 18,72%, a korzystając z nowego sposobu analizy danych – 19,01%).

Zwrotność odpowiedzi wydziału w podziale na rok akademicki

Wykres 1. Odsetek respondentów biorących udział w badaniu dotyczących oceny zajęć dydaktycznych Na WFiNS w latach 2018/2019 - 2021/2022 (źródło: analiza UMK, Portal FUTURO).

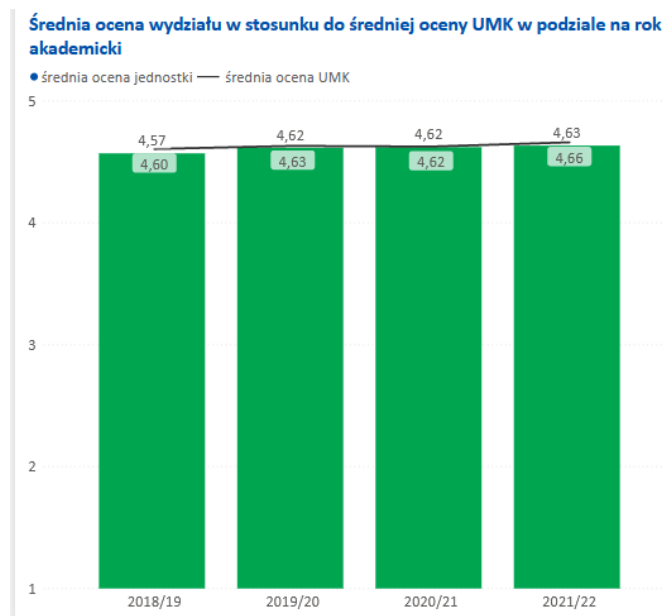
Zwrotność ankiet na WFiNS stanowi zatem dwukrotność średniej UMK. Tegoroczny wynik poziomu zwrotności sytuuje Wydział w górnym przedziale jednostek uniwersyteckich, co obrazuje wykres 2.

Wykres 2. Odsetek respondentów biorących udział w badaniu dotyczących oceny zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2021/2022 we wszystkich jednostkach UMK (źródło: analiza UMK, Portal FUTURO).

Biorąc pod uwagę realne wartości, należy stwierdzić, że liczba ankiet wypełnionych przez studentów Wydziału jest wysoka i wynosi 8 098 (w roku 2020/2021 było to 7 982 odpowiedzi, a w 2019/2020 - zwrócono 8 314 ankiet).

Po raz kolejny ogólne dane z ankiet wskazują na pozytywny odbiór zajęć prowadzonych na Wydziale, bowiem ogólna ocena zajęć wyniosła **4,63** (w 2021 i 2020 roku wynik był taki sam – 4,62), przy czym średnia dla UMK stanowiła 4,66 (w roku 2021 – 4,62, w 2020 roku - 4,63). Zestawienie oceny dla Wydziału w ujęciu historycznym przedstawia wykres 3, na którym widać coraz wyższe noty studentów za zajęcia dydaktyczne.

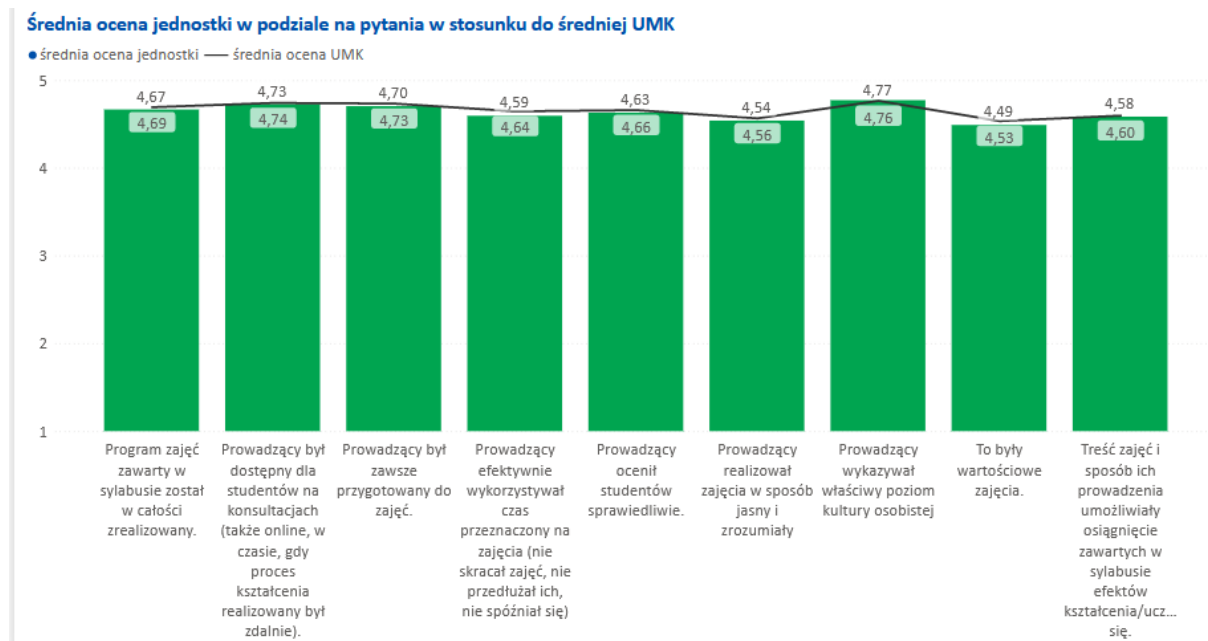

Wykres 3. Średnia ocen zajęć prowadzonych na Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych UMK w ujęciu historycznym (źródło: analiza UMK, Portal FUTURO).

Wartości poszczególnych komponentów oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych na WFiNS były następujące:

- (1) **ocena prowadzącego: 4,66** – wobec średniej 4,68 dla UMK (w 2020/2021 było to 4,64 wobec średniej 4,65 na UMK, a w roku 2019/2020 było to 4,64 dla WFiNS oraz 4,66 dla UMK),
- (2) **ocena osiągniętych efektów: 4,58** – wobec średniej 4,61 dla UMK (w 2020/2021 było to 4,58 wobec średniej na 4,57 UMK, a w roku 2019/2020 było to 4,56 dla WFiNS oraz 4,57 dla UMK).

Szczegółowe oceny wszystkich aspektów oceny zawiera wykres 4.

Wykres 4. Średnie oceny poszczególnych aspektów zajęć prowadzonych na Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych UMK zestawione ze średnią UMK (źródło: analiza UMK, Portal FUTURO).

3. Średnie oceny nauczycieli

Studenci ocenili zajęcia nauczycieli w ramach kierunków studiów na WFiNS, odwołując się m.in. do poziomu kultury osobistej, przygotowania do zajęć, możliwości spotkania z nauczycielem na dyżurze, właściwego wykorzystania czasu zajęć. Oceny te są również wysokie w przedziale **od 4,53 do 4,76** (w poprzednim badaniu było to 4,49 do 4,76, natomiast w roku 2019/2020 był to przedział 4,5-4,75).

Najniżej oceniana jest ogólna wartość zajęć – **4,53** („To były wartościowe zajęcia”), najwyżej zaś – kultura osobista – **4,76** („Prowadzący wykazywał właściwy poziom kultury osobistej”). Obecnie portal Futuro pozwala na wskazanie najlepiej ocenianych katedr oraz nauczycieli, prowadzących zajęcia na Wydziale. Nie jest to jednak miarodajne i porównywalne, ponieważ w systemie znalazły się oceny osób, które uzyskały wysoką liczbę ocen (najwięcej – 227 wypełnionych ankiet, przy 37,77% zwrotności) oraz 10 osób z 1 wypełnioną ankietą (przy czym zwrotność tu była zróżnicowana – od 33,33% do 1,82%). Najwyższy poziom zwrotności wyniósł 63,64% przy 14 wypełnionych ankietach; najniższy zaś – 0,76% przy 2 wypełnionych ankietach.

Nauczyciele prowadzący zajęcia na Wydziale są oceniani wysoko. 20 osób uzyskało ocenę 5,0, średnią od 4,50 do 4,99 – 161 pracowników, natomiast – poniżej 4,0 – 14 osób. Jedynie 2 osoby otrzymały ocenę poniżej 3,0.

4. Ocena zajęć w podziale na katedry i inne jednostki

Zmiana portalu do gromadzenia i prezentacji danych spowodowała, że pojawiła się kolejna kategoria do analizy ocen zajęć dydaktycznych. Kategorię tą stanowią **katedry i inne jednostki Wydziału**, w których realizowane są zajęcia. Oceny wahają się od 4,83 do 4,31, przy czym poniżej 4,50 ocenę otrzymały dwie jednostki.

5. Komentarze studentów

W ankiecie studenci mieli możliwość dodania komentarza na temat zajęć czy nauczyciela. Wystawiono 1044 komentarze, wśród których jedynie 28 zostało przypisanych do oceny poniżej 2,0.

Komentarze są bardzo zróżnicowane, a zdecydowana większość ma charakter pozytywny. Część komentarzy o negatywnym nastawieniu odnosi się głównie do sposobu realizacji zajęć. Najwięcej uwag dotyczyło sposobów weryfikacji efektów kształcenia oraz oceniania, które nie zawsze były dla studentów czytelne lub je zmieniano w trakcie trwania zajęć. Zajęcia były niewłaściwie planowane w czasie semestru, niekiedy zbyt rozwlekane, niekiedy zaś omawiano kwestie zbyt szybko i pobieżnie. Nauczyciele zmieniają terminy zaliczeń bez konsultacji ze studentami.

Drugi obszar problemów dotyczył kwestii kultury osobistej prowadzących. Studenci zwracali uwagę na kompetencje społeczne, np.:

Pani profesor nie nadaje się do pracy z ludźmi. Na zajęciach wykazywała się brakiem kultury i była niesympatyczna. Wielokrotnie wypowiadała się bardzo negatywnie o studentach i o młodym pokoleniu. Na zajęciach nie można było dojść z panią profesor do żadnego porozumienia, bardzo ciężko się dyskutowało, a sama pani profesor rzadko kiedy dawała dojść do głosu, lub bezczelnie przerywała wypowiedzi studentów. (...) To były bardzo nieprzyjemne zajęcia.

Pozytywne opinie są zróżnicowane i odnoszą się do wielu aspektów zajęć, tj. kontaktu ze studentami, okazywania szacunku, sposobu komunikacji, posiadanej charyzmy, wiedzy oraz umiejętności dydaktycznych. Pojawiają się także komentarze w języku obcym, tj. po angielsku.

Doceniam szczególnie bardzo dobry kontakt ze studentami i studentkami.

bardzo miła, kochana pani, nauka na wysokim poziomie ale tez w przyjemny sposób

Wartościowe zajęcia na które chodziłam z przyjemnością. Fajnie że mogliśmy pograć w gry o tej tematyce, łatwiej dzięki temu było zrozumieć czego jeszcze nie pamiętamy do egzaminu i nad czym popracować. Szkoda że część zajęć wypadła zdalnie, jednak wszystkie były bardzo ciekawe i dzięki dyskusjom mogliśmy dużo dowiedzieć się też od siebie nawzajem.

Moim zdaniem bardzo ciekawe zajęcia poruszając bardzo istotne problemy.

Great teacher

Komentarze zmieniły się na przestrzeni kilku lat, bowiem częściej niż do tej pory studenci oceniają warstwę merytoryczną zajęć, odnosząc się do struktury zajęć czy przydatności tematów. Pomimo, że nie są ekspertami w dziedzinie, formułują komentarze wskazujące na refleksję nad podejmowaną przez nauczyciela problematyką.

6. Rekomendacje

W oparciu o wyniki ankiet i ich analizę można sformułować rekomendacje w czterech obszarach skierowanych do: (1) **Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia**; (2) **Władz Wydziału/ Instytutów**; (3) **Pracowników WFiNS**; (4) **Studentów WFiNS**, co prezentuje tabela 1, zawierająca zarówno odbiorcę rekomendacji, proponowane działanie, jak również terminy ich realizacji.

Lp.	Odbiorca rekomendacji	Rekomendacja	Termin realizacji rekomendacji
1.	Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia	Propozycja zmiany systemu ankietowania i oceny zajęć dydaktycznych, by sukcesywnie zwiększać poziom zwrotności i doskonalić jakość kształcenia	Styczeń 2023 (przekazanie Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia Raportu z badania ankietowego dotyczącego oceny zajęć dydaktycznych na WFiNS)
2.	Władze Wydziału/ Instytutów	-Rozważenie możliwości przeprowadzenia grupowych kursów wspierających kompetencje dydaktyczne i komunikacyjne nauczycieli, by minimalizować negatywne opinie dotyczące sposobów i form prowadzenia zajęć oraz szkoleń dotyczących wartości podzielanych przez współczesną młodzież akademicką; - Upowszechnianie wiedzy na temat procesu zapewnienia jakości kształcenia i roli studentów w tym działaniu, by ukazać i wzmocnić poczucie sprawczości w tym zakresie	Styczeń 2023
3.	Władze Instytutów	- Pogłębiona ocena zajęć ze szczególnym uwzględnieniem pracowników innych Wydziałów, doktorantów, osób prowadzących zajęcia na podstawie umów cywilno-prawnych (np. poprzez analizę sylabusów, hospitacje, badania wśród studentów); - Weryfikacja programów studiów pod kątem atrakcyjności dla studentów i konieczności uwzględnienia w koncepcji	Styczeń – Czerwiec 2023

		kształcenia nowej Strategii UMK, zawierającej idee personalizacji kształcenia	
4.	Pracownicy WFiNS	Weryfikacja metod i sposobów prowadzeni zajęć przez nauczycieli w zakresie oceny możliwości realizacji zaplanowanych efektów uczenia się, budowania relacji ze studentem oraz aktywizowania studentów w czasie zajęć, w tym zajęć zdalnych	Luty - Czerwiec 2023 (przedstawienie wniosków z Raportu z badania ankietowego dotyczącego oceny zajęć dydaktycznych na WFiNS na spotkaniu z pracownikami Wydziału)
5.	Studenci WFiNS	Angażowanie studentów w działania badawcze i społeczne prowadzone przez nauczycieli w celu wsparcia procesu kształcenia i rozwoju naukowego studentów oraz wzmocnienie kontaktów w zakresie wspólnego budowania spersonalizowanej koncepcji kształcenia akademickiego na UMK	Luty – Czerwiec 2023 (przedstawienie wniosków z Raportu z badania ankietowego dotyczącego oceny zajęć dydaktycznych na WFiNS na spotkaniu ze studentami Wydziału)